

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลสระสี่เหลี่ยม
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในภาครัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ที่มาและความสำคัญ

การทุจริตคอร์รัปชันยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารราชการแผ่นดินโดยเฉพาะในภาค การบริหารงาน ภาครัฐที่มีหน้าที่ในการใช้อำนาจหน้าที่และทรัพยากรของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะหากขาดระบบการควบคุม และกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตหรือการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กร ความโปร่งใสในการบริหารราชการ และความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อ หน่วยงานภาครัฐ ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ อย่างจริงจังโดยกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีระบบการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดโอกาสการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest : COI) อันเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจ นำไปสู่การทุจริตหรือการประพฤติมิชอบในภาครัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา การให้บริการสาธารณะและการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในทุกกระบวนการดำเนินงานขององค์กร จึงได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ระบุ และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการ และแนวทางในการควบคุม ป้องกันและลดโอกาสการเกิดการทุจริตอย่างเป็นระบบ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าวจะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง สามารถค้นหา และระบุจุดอ่อนหรือช่องว่างของระบบการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตตลอดจนกำหนด มาตรการป้องกันเชิงรุกที่เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโปร่งใส และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง ในการปฏิบัติ หน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมเป็นสำคัญ

ดังนั้น การจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง จึงเป็นกลไก สำคัญในการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีระบบ การควบคุมที่เหมาะสมและสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความ เชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง และสนับสนุนการพัฒนา ตำบลสระสีเหลือง ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมิน วิเคราะห์และระบุความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง ทั้งในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน การใช้อำนาจหน้าที่และการบริหารจัดการ ทรัพยากรของภาครัฐ

2. เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทางและกลไกในการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ในกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

3. เพื่อเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง

4. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันการทุจริต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

5. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง ให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง สามารถทราบถึงจุดเสี่ยงหรือช่องว่างของกระบวนการดำเนินงานที่อาจนำไปสู่การทุจริต และสามารถกำหนดมาตรการป้องกันได้อย่างเหมาะสม

2. การดำเนินงานของหน่วยงานมีความโปร่งใส มีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน

3. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงการทุจริต และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

4. ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อสังคม

5. สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสีเหลือง

ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 3 “ทุจริตใน ภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือ ละเว้น การปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์อย่างใดที่อาจทำให้ ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นหรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการ ทุจริต ขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

2. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย

3. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

4. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม
ปัญหา	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	คะแนนรวมที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสและผลกระทบ

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ความเสี่ยง (Risk)	➢ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง, ผลกระทบทางบวกคือโอกาส) ➢ เหตุการณ์/การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือ ลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	➢ กระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสียหายและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	➢ การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
การทุจริต	➢ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ TI ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1. การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบเพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ 2. การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ 3. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอการให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงินสิ่งของและสิ่งตอบแทนต่างๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี 4. การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง

	5. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรค เล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม 6. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการ เล่นพรรค เล่นพวกโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์ หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิดโดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม 7. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า 1 สถานะ
การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม	➤ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะ ที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ หรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มี ส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วน ตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการ พิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเอง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน 5 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
1. การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	แสดงข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 อย่างน้อยด้าน 1 ด้านจาก 3 ด้าน ดังต่อไปนี้ (1) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (2) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (3) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
2. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการพิจารณา วิเคราะห์ และระบุประเด็นหรือกิจกรรมในการดำเนินงานของหน่วยงานที่อาจมีโอกาสก่อให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบโดยพิจารณาจากขั้นตอนการปฏิบัติงาน อำนาจหน้าที่ การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรของภาครัฐเพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการควบคุมป้องกัน และลดความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้อย่างเหมาะสมและเป็นระบบ
3. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ -โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

(ต่อ) 3. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	-ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน
--	---

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต							
		ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
		โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
			๑	๒	๓	๔	๕
			๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก		
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก		
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง		
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง		
4. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต		เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความ เสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)					
5. การจัดทำมาตรการ ควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต		เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริตโดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงาน หรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำการ ประเมินว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยง ที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยง การทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้					

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในภาครัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลสระสี่เหลี่ยม

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต 5 ขั้นตอนตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลสระสี่เหลี่ยม

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ 2 ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ชื่อ กระบวนการ / โครงการที่ 1 การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
1	การเตรียมการและแจ้งหลักเกณฑ์ การประเมิน	การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือการไม่เปิดเผยเกณฑ์อย่างชัดเจน
2	การกำหนดผู้ประเมิน และผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมินที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูกประเมิน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัว
3	การดำเนินการประเมิน และการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการให้คะแนนที่ไม่เป็นมาตรฐาน และไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน
4	การทบทวนและตรวจสอบ ผลการประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการประเมินโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือการไม่ตรวจสอบความถูกต้อง
5	การแจ้งผลและการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมินอย่างโปร่งใส หรือการไม่รับเรื่อง อุทธรณ์ตามระเบียบ

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ความเสียหายร้ายแรงมาก เกิดการฟ้องร้องหรือถูกสอบสวนทาง กฎหมาย ส่งผลกระทบต่อระบบราชการ
4	สูง	ความเสียหายระดับสูง ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกระทรวง เกิดการร้องเรียนจากสื่อมวลชน
3	ปานกลาง	ความเสียหายระดับปานกลาง มีการร้องเรียนจากหน่วยงานภายนอก ส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจ
2	น้อย	ความเสียหายระดับต่ำ มีการร้องเรียนภายในหน่วยงาน เกิดความไม่พอใจในการทำงาน
1	น้อยมาก	ความเสียหายเล็กน้อย ไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อ การปฏิบัติงาน

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยงสามารถกำหนดได้หลายระดับ และตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ 5 ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (ZONE)	
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	20-24 คะแนน	แดง	
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	10-16 คะแนน	ส้ม	
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4-9 คะแนน	เหลือง	
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	2-3 คะแนน	เขียว	
5	ความเสี่ยงต่ำมาก (Least Risk : L)	1 คะแนน	ฟ้า	

4. ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 – 4 คะแนน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต Risk Score			
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)	ระดับ ความ เสี่ยง
1	การเตรียมการและแจ้งหลักเกณฑ์การประเมิน	การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	1	2	2	ต่ำ
2	การกำหนดผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมินที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูกประเมิน	3	3	3	ต่ำ
3	การดำเนินการประเมินและการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการให้คะแนนที่ไม่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน	1	3	3	ต่ำ
4	การทบทวนและตรวจสอบผลการประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการประเมินโดยไม่มีเหตุผลสมควร	1	2	2	ต่ำ
5	การแจ้งผลและการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมินอย่างโปร่งใสหรือการไม่รับเรื่องอุทธรณ์	1	2	2	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 1 การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	การเตรียมการ และแจ้งหลักเกณฑ์ การประเมิน	การกำหนดเกณฑ์การ ประเมินที่เอื้อประโยชน์ ให้กับบุคคลใดบุคคล หนึ่ง	ต่ำ	กำหนดแนวทางการบริหาร บุคคล/ปริมาณงานตาม ภารกิจของหน่วยงาน แยกตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละ ส่วนงานให้มีความชัดเจน	1. จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน ในแต่ละส่วนงาน/ระดับ ของผู้ปฏิบัติงาน 2. จัดทำคำสั่งมอบหมายงาน ในหน่วยงาน/พรรณนางานใน หน้าที่รับผิดชอบตามแต่ละส่วนงาน	ก.พ. 69 – มี.ค. 69	ไม่ใช่ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่

(ต่อ) ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 1 การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
2	การกำหนดผู้ประเมิน และผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมิน ที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูกประเมิน	ต่ำ	กำหนดเงื่อนไข/หลักเกณฑ์/ คุณสมบัติของผู้ประเมินผล คะแนนให้มีความชัดเจน และโปร่งใสสามารถ ตรวจสอบได้	1. ชี้แจงหลักเกณฑ์คุณสมบัติ ของผู้ประเมินผลคะแนนให้มีความ ชัดเจนและโปร่งใสสามารถ ตรวจสอบได้ 2. เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานซักถาม หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวทางการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ก.พ. 69 – มี.ค. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่
3	การดำเนินการประเมิน และการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ ในการให้คะแนน ที่ไม่เป็นมาตรฐาน และไม่เป็นไป ตามแนวทางเดียวกัน	ต่ำ	กำหนดเงื่อนไข/หลักเกณฑ์ / วิธีการประเมินผลคะแนน ในการปฏิบัติราชการให้มี ความชัดเจนและเป็นไปตาม มาตรฐานเดียวกัน	จัดทำคู่มือแนวทางและ หลักเกณฑ์ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของงาน	มี.ค. 69 – เม.ษ. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่
4	การทบทวนและรวบรวม ผลการประเมิน	การปรับเปลี่ยนผล การ ประเมินโดยไม่มี เหตุผลสมควร	ต่ำ	กำหนดแนวทางในการ ดำเนินการหลังจากมีการ ประเมินผลการปฏิบัติ ราชการให้เกิดความโปร่งใส และเป็นธรรม	ผู้ประเมินผลการปฏิบัติราชการเปิด โอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าพบเพื่อ สอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับผล การประเมินเป็นรายบุคคล	เม.ษ. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่

(ต่อ) ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 1 การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
5	การแจ้งผล และการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการ ประเมินอย่างโปร่งใส หรือการไม่รับเรื่อง อุทธรณ์		1. แจ้งผลการประเมินให้ผู้ถูก ประเมินทราบภายในกำหนด 2.เปิดช่องทางการอุทธรณ์ ที่ชัดเจน 3. ดำเนินการพิจารณา อุทธรณ์ตามระเบียบ	1. แจ้งผลภายใน 15 วัน หลังเสร็จ สิ้นการประเมิน 2. จัดทำช่องทางอุทธรณ์ ผ่านระบบออนไลน์และกระดาษ 3. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์	เม.ษ. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต 5 ขั้นตอนตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลสระสี่เหลี่ยม

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ 1 ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

ชื่อ กระบวนการ / โครงการที่ 2 การยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
1	หน้าที่รับคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	การเรียกรับเงินทรัพย์สิน สินบน หรือผลประโยชน์อื่นใดกับผู้มาติดต่อเพื่อผลประโยชน์แห่งความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตการ ก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร
2	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง	การรับทรัพย์สิน สินบน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อรับเรื่องไว้และดำเนินการอนุมัติ อนุญาตแม้เอกสารหรือหลักฐาน หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขออนุมัติ อนุญาต หรือกฎหมายก็ตาม
3	เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา	การเรียกรับทรัพย์สิน สินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อให้เกิดการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการอนุมัติ อนุญาต การก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร ที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
4	แจ้งผู้ยื่นคำร้อง	การเรียกรับเงินทรัพย์สิน สินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดกับผู้ยื่นคำร้องเพื่อผลประโยชน์แห่งความรวดเร็วในการรับแจ้งการอนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	- เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการ ทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์การตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	สูง	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว

(ต่อ) 2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
3	ปานกลาง	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบขอเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	น้อย	-ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงานมีคนร้องเรียนแฉเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	น้อยมาก	-แทบจะไม่มี

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยงสามารถกำหนดได้หลายระดับ และตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ 5 ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (ZONE)	
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	20-24 คะแนน	แดง	
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	10-16 คะแนน	ส้ม	
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4-9 คะแนน	เหลือง	
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	2-3 คะแนน	เขียว	
5	ความเสี่ยงต่ำมาก (Least Risk : L)	1 คะแนน	ฟ้า	

4) ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 – 4 คะแนน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต Risk Score			
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)	ระดับ ความ เสี่ยง
1	เจ้าหน้าที่รับคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/ รื้อถอนอาคาร	การเรียกรับเงินทรัพย์สิน สินบน หรือผลประโยชน์อื่นใดกับผู้มาติดต่อ เพื่อผลประโยชน์แห่งความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตการ ก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอน อาคาร	2	2	4	ต่ำ
2	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง	การรับทรัพย์สิน สินบน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อรับเรื่องไว้ และดำเนินการอนุมัติ อนุญาต แม้เอกสารหรือหลักฐานหรือเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ใน การขออนุมัติ อนุญาต หรือกฎหมายก็ตาม	2	2	4	ต่ำ
3	เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา	การเรียกรับทรัพย์สิน สินบน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อให้เกิดการใช้ ดุลยพินิจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการอนุมัติ อนุญาต การก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อ ถอนอาคาร ที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	2	2	4	ต่ำ
4	แจ้งผู้ยื่นคำร้อง	การเรียกรับเงินทรัพย์สิน สินบน หรือผลประโยชน์อื่นใดกับผู้ยื่นคำร้อง เพื่อผลประโยชน์แห่งความรวดเร็วในการรับแจ้งการอนุญาตก่อสร้าง/ ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	2	2	4	ต่ำ

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 2 การยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ดัดแปลง/รื้อถอนอาคาร								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	เจ้าหน้าที่รับคำขออนุญาตก่อสร้าง/ดัดแปลง/รื้อถอน อาคาร	การเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน สินบนหรือผลประโยชน์ อื่นใดกับผู้มาติดต่อเพื่อผลประโยชน์แห่งความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตการก่อสร้าง/ดัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	ต่ำ	1. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และ รายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ	1. ผู้บริหารสูงสุดของ หน่วยงาน ทาการประกาศแสดง เจตนารมณ์ การไม่รับ ของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) 2. ดำเนินการปิดประกาศพร้อมเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ และเว็บไซต์ให้ประชาชนทราบ 3. หน่วยงานดำเนินการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมโดยเฉพาะ	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองช่าง
2	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง	การรับทรัพย์สิน สินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อรับเรื่องไว้และดำเนินการอนุมัติ อนุญาต แม้เอกสารหรือหลักฐาน หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ใน การขออนุมัติอนุญาตหรือกฎหมายก็ตาม	ต่ำ	2. จัดทำผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Flow) โดย มี ขั้ น ต อ น การ ปฏิบัติงานและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน 3. จัดทำประกาศนโยบาย เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)	4. หน่วยงานดำเนินการแสดงแผนผังการปฏิบัติงาน (Work Flow) โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองช่าง

(ต่อ) ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 2 การยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ดัดแปลง/รื้อถอนอาคาร								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
3	เสนอผู้บังคับบัญชา พิจารณา	การเรียกรับทรัพย์สิน สินบนหรือผลประโยชน์ อื่นใดเพื่อให้เกิดการใช้ ดุลยพินิจในการ พิจารณาให้ความ เห็นชอบการอนุมัติ อนุญาตการก่อสร้าง/ ดัดแปลง/รื้อถอนอาคาร ที่ไม่เป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนดและไม่ เป็นมาตรฐานเดียวกัน	ต่ำ	4. จัดทำมาตรการส่งเสริม คุณธรรมและความโปร่งใส 5. มีช่องทางร้องเรียน การทุจริต 6. กำหนดนโยบาย ให้ผู้บริหาร พนักงานทุกระดับ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และไม่แสวงหาผลประโยชน์ เพื่อตนเองและบุคคล ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัด	5. หน่วยงานดำเนินการจัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานสำหรับการ ดำเนินการเพื่ออนุมัติอนุญาตไว้ เป็นเรื่องๆ ให้มีความชัดเจน 6. หน่วยงานดำเนินการจัดประชุม เพื่อแจ้งและทำความเข้าใจในการ ปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใสเป็น ธรรมและมีการจัดอบรมเสริมสร้าง คุณธรรมและจริยธรรมให้บุคลากร ในสังกัดทุกคนได้ตระหนักถึง ประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตนปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองช่าง
4	แจ้งผู้ยื่นคำร้อง	การเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน สินบน หรือ ผลประโยชน์ อื่นใดกับ ผู้ยื่นคำร้อง เพื่อ ผลประโยชน์แห่งความ รวดเร็วในการรับแจ้ง การอนุญาตก่อสร้าง/ ดัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	ต่ำ		7. พัฒนาระบบการให้บริการ ประชาชนผ่านระบบออนไลน์ (E-Service) ที่ผู้ขอรับบริการ ไม่ต้องเดินทางมายังหน่วยงาน เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจหรือการ เลือกปฏิบัติในภารกิจ หรือบริการ อื่นๆ	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองช่าง

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต 5 ขั้นตอนตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลสระสี่เหลี่ยม

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ 3 ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อ กระบวนการ / โครงการที่ 3 โครงการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
1	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับ พ่อค้าที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่ เพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์เงินทอง
2	การพิจารณาผลผู้ชนะการเสนอ ราคา และรายงานผลการพิจารณา การจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ต่าง ตอบแทนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เป็นผู้ชนะการเสนอราคา
3	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทน เพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต้องงบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคม ระดับสูงมาก (มากกว่า 1,500,000 บาท ขึ้นไป) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม หรือเกิดการฟ้องร้องต่อศาลด้าน การทุจริต หรือหน่วยงานกำกับ ดูแล องค์การตรวจสอบทำการตรวจสอบความ เสียหายที่เกิดขึ้น
4	สูง	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต้องงบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคม ระดับสูง (ตั้งแต่ 1,000,000 – 1,500,000 บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความ โปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความ สนใจ หรือร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว

(ต่อ) 2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
3	ปานกลาง	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคม ระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 500,000 – 1,000,000 บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมีการส่งหนังสือร้องเรียน และตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	น้อย	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคม ระดับต่ำ (ตั้งแต่ 100,000 – 500,000 บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายใน หน่วยงานมีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส หรือเริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	น้อยมาก	ผลกระทบทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคม ระดับต่ำมาก (ต่ำกว่า 100,000 บาท) ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน : แทบจะไม่มี

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยงสามารถกำหนดได้หลายระดับ และตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ 5 ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (ZONE)	
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	20-24 คะแนน	แดง	
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	10-16 คะแนน	ส้ม	
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4-9 คะแนน	เหลือง	
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	2-3 คะแนน	เขียว	
5	ความเสี่ยงต่ำมาก (Least Risk : L)	1 คะแนน	ฟ้า	

4. ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 – 4 คะแนน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต Risk Score			
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)	ระดับ ความ เสี่ยง
1	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับพ่อค้า ที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เงินทอน	1	2	2	ต่ำ
2	การพิจารณาผลผู้ชนะการเสนอราคา และรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรมการ จัดซื้อจัดจ้าง เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ต่างตอบแทนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เป็นผู้ชนะการเสนอราคา	3	3	3	ต่ำ
3	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทน เพื่อให้ตรวจรับ งานที่ไม่ตรงตามสัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน	1	3	3	ต่ำ

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 3 โครงการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับ พ่อค้าที่เสนอ ผลประโยชน์แก่ตนอย่าง เต็มที่ เพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์เงินทอน	ต่ำ	1. มีการกำหนดแนวทาง ในการจัดทำ TOR ซึ่งสอดคล้องตามระเบียบ ของกรมบัญชีกลาง 2. มีการกำหนดแนวทาง ให้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจาก บุคคลภายนอกที่มีความรู้	1. จัดทำแนวทางในการจัดทำ TOR ซึ่งสอดคล้องตามระเบียบ ของกรมบัญชีกลาง 2. ดำเนินการขอความอนุเคราะห์ บุคคลภายนอกผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญเพื่อแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการในการจัดทำ TOR	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	1,500,000	กองคลัง

(ต่อ) ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 3 โครงการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
				เข้ามาเป็นคณะกรรมการ ในการจัดทำ TOR 3. จัดทำประกาศนโยบาย เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการ ไม่รับของขวัญและของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)				
2	การพิจารณาผลผู้ชนะ การเสนอราคา และรายงานผลการ พิจารณาการจัดซื้อ จัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์ จากการมีความสัมพันธ์ ส่วนตัวกับ คณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง เช่น มีการเสนอ ผลประโยชน์ต่างตอบแทน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผู้ชนะการ เสนอราคา	ต่ำ	1. มีการกำหนดแนวทาง ให้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จากบุคคลภายนอกที่มีความรู้ เข้ามาเป็นคณะกรรมการ พิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง 2. มีการกำหนดแนวทาง ให้คณะกรรมการพิจารณา ผลการจัดซื้อจัดจ้างจัดการ ประชุมร่วมกันกับ คณะกรรมการจัดทำ TOR เพื่อพิจารณาทำความเข้าใจ ในพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้าง และเพื่อผลการพิจารณา จัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตาม	1. ดำเนินการแต่งตั้ง บุคคลภายนอกผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญเข้ามาเป็นคณะกรรมการ พิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง 2. คณะกรรมการพิจารณาผล การจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการประชุม ร่วมกันกับคณะกรรมการ จัดทำTOR เพื่อพิจารณา ทำความเข้าใจการพิจารณาผล การจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไป ตาม TOR และถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ของกฎหมาย	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	1,500,000	กองคลัง

(ต่อ) ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 3 โครงการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
				TOR และถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ของกฎหมาย 3. จัดทำประกาศนโยบาย เพื่อ แสดงเจตนารมณ์ในการ ไม่รับของขวัญและของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)				
3	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับ ได้รับผลประโยชน์ต่าง ตอบแทนเพื่อให้ตรวจ รับงานที่ไม่ตรงตาม สัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน	ต่ำ	1. มีการออกใบตรวจรับพัสดุ เมื่อมีการส่งมอบงานตามงวด ที่กำหนดให้เป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนด 2. มีมาตรการการตรวจรับ งานโดยเปิดเผยโปร่งใส ตรวจสอบได้ 3. มีมาตรการมาตรการ เผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนสามารถ ตรวจสอบดูได้เพื่อให้เกิด ความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงาน	1. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ดำเนินการออกใบตรวจรับพัสดุ เมื่อมีการส่งมอบงานตามงวดที่ กำหนดและตรวจรับพัสดุ ให้สอดคล้องกับรายการส่งมอบงาน ตาม TOR 2. ประชาสัมพันธ์ให้กับทุกส่วนงาน ที่เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจได้รับทราบ เกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างและเชิญชวนเข้าร่วม สังเกตการณ์ และเปิดโอกาส ให้มีการซักถามเพื่อความ โปร่งใส ตรวจสอบได้	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	1,500,000	กองคลัง

(ต่อ) ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ 3 การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
3	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับ ได้รับผลประโยชน์ต่าง ตอบแทนเพื่อให้ตรวจ รับงานที่ไม่ตรงตาม สัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน	ต่ำ	4. จัดทำประกาศนโยบาย เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการ ไม่รับของขวัญและของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)	1. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ดำเนินการออกใบตรวจรับพัสดุ เมื่อมีการส่งมอบงานตามงวดที่ กำหนดและตรวจรับพัสดุให้ สอดคล้องกับรายการส่งมอบงาน ตาม TOR 2. ประชาสัมพันธ์ให้กับทุกส่วนงาน ที่เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจได้รับทราบ เกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัด จ้างและเชิญชวนเข้าร่วม สังเกตการณ์ และเปิดโอกาส ให้มีการซักถามเพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้	ต.ค. 68 – ก.ย. 69	1,500,000	กองคลัง